

ŘANÁ/VČASNÁ DIAGNOSTIKA SPECIFICKÝCH PORUCH UČENÍ

Mgr. et Mgr. Jana Pechancová
DYS-centrum Praha z.ú.

Specifické poruchy učení – co to je?

Kdy se dají poznat?

Co sledovat?

Mateřská škola 5-7 let

Mateřská škola – čeho si ještě všímat?

Základní škola 6-12 let

Základní škola – čeho si ještě všímat?

OBSAH

Rodiče

Učitelé MŠ

Učitelé 1.
třídy

Učitelé 2.
třídy a dále

Asistenti
pedagoga

Kdo ještě?

PUBLIKUM

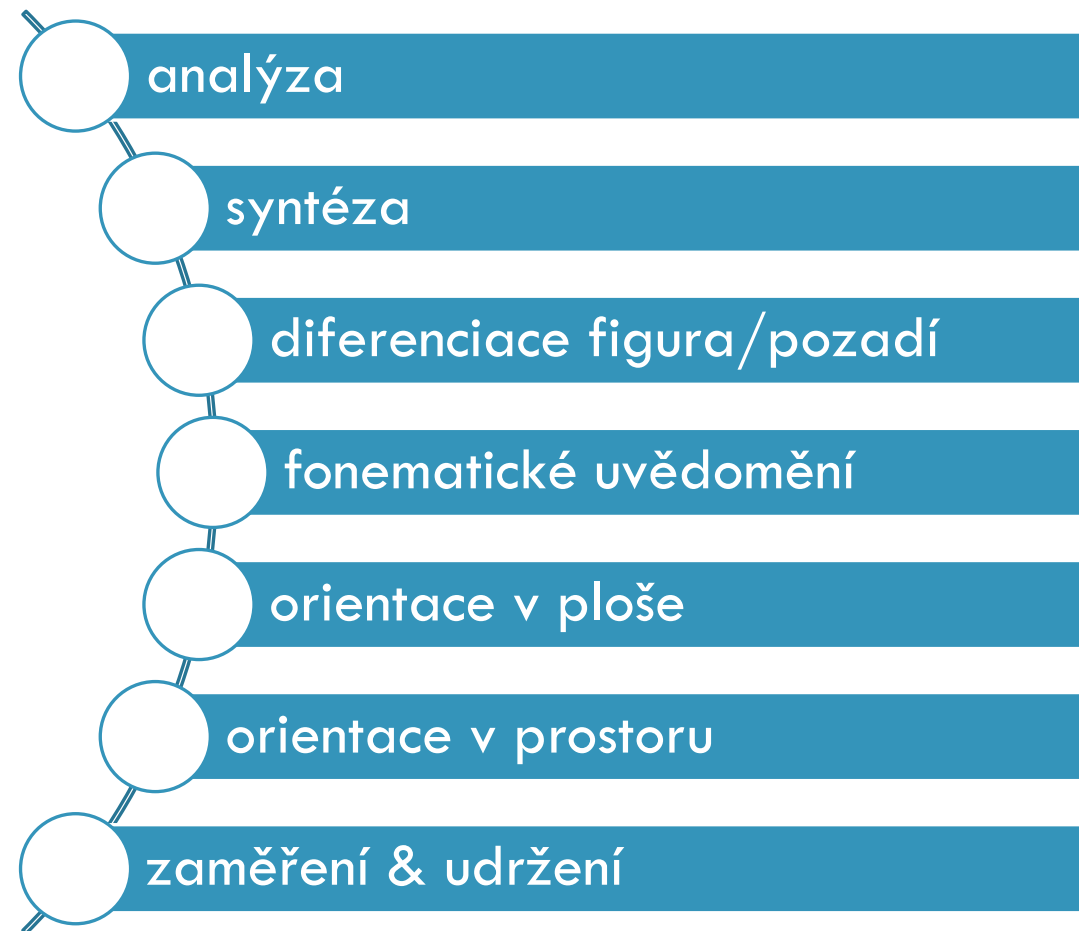
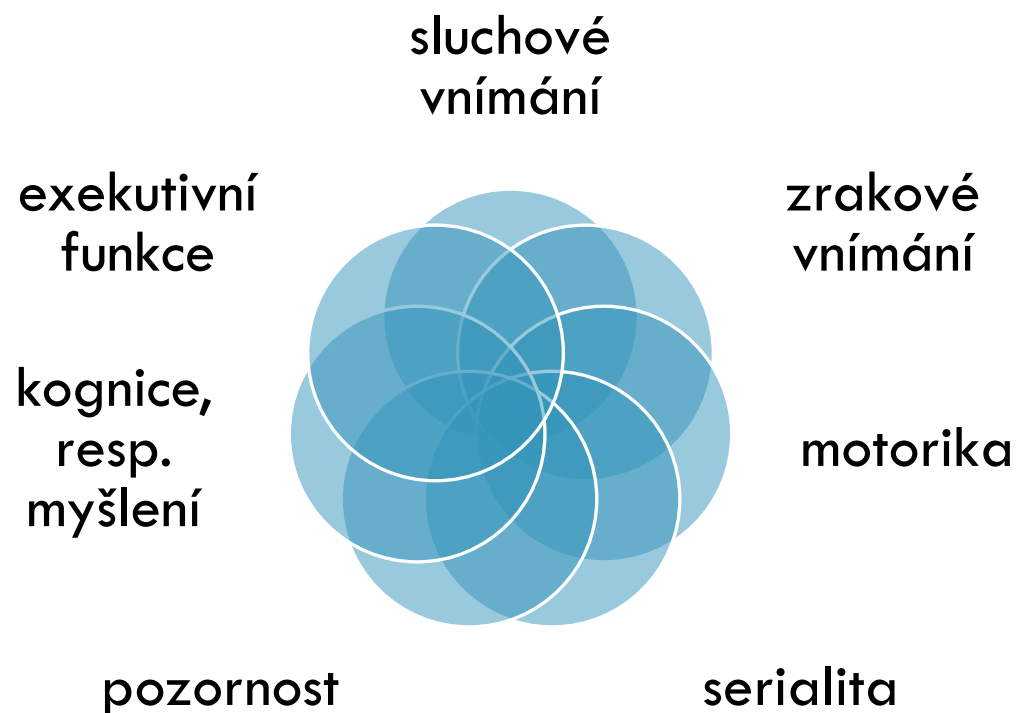
SPECIFICKÉ PORUCHY UČENÍ – CO TO JE?

- ❖ SPU – dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie, a další
- ❖ neurovývojová porucha -> komplexní
- ❖ obvykle dědičná
- ❖ náročnost i běžných úkolů, výrazná únava
- ❖ může být způsobeno/prohloubeno i nevhodným pedagogickým přístupem – pak ale nebývá specifická a vývojová

KDY SE DAJÍ POZNAT?

- ❖ výskyt v rodině
- ❖ nejde více oblastí, navzájem se ovlivňují
- ❖ náročnost i běžných úkolů
- ❖ výrazná únava, odklony pozornosti
- ❖ obvykle v MŠ se začíná sledovat, že v nějaké oblasti je dítě oslabeno
- ❖ může se projevit až při nástupu do ZŠ, SŠ, VŠ

CO SLEDOVAT?

ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ

- ❖ rozloží/složí obrázků
- ❖ stejné/jiné
- ❖ směrovost
- ❖ figura a pozadí
- ❖ rytmizace

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ

- ❖ první písmeno
- ❖ délka slova
- ❖ délka hlásek
- ❖ rytmizace
- ❖ rýmování!

MOTORIKA

- ❖ hrubá – odhad vzdálenosti, ovládání pohybů těla, rytmizace
- ❖ jemná – uchopování předmětů různé váhy, jemnosti, uvolňování prstů, ruky i paže – obě strany
- ❖ grafomotorika – napodobuje tvary, kreslí uvolněnou rukou, respektuje hranice papíru
- ❖ oromotorika – ovládá svalstvo obličeje

POZORNOST

- ❖ zaměří
- ❖ udrží několik minut pracovat, poslouchat, ...
- ❖ přenáší podle potřeby

SERIALITA

- ❖ vytvoří postup
- ❖ dokáže zopakovat několik kroků ve správném pořadí

KOGNICE

- ❖ promýšlí různá řešení (konce příběhů, hádanky)
- ❖ propojuje souvislosti
- ❖ učí se ze zkušeností

EXEKUTIVNÍ FUNKCE

MATEŘSKÁ ŠKOLA – 5-7 LET

MATEŘSKÁ ŠKOLA

ČEHO SI JEŠTĚ VŠÍMAT?

- ❖ často se ptá, nerozumí zadání
- ❖ vymýšlí originální řešení
- ❖ s činnostmi je hotové rychle/pomalou
- ❖ nedaří se mu rýmování, rytmizace
- ❖ oslabení v oblasti percepce
- ❖ neorientuje se, ztrácí se, naráží, je nemotorné
- ❖ hodně/málo mluví, nedaří se mu srozumitelně vyjádřit to, co chce
- ❖ je snadno unavitelné
- ❖ nedaří se mu pracovat v klidu – vrtí se, odchází a vrací se apod.

Ortoptika!

Každý rok – nevynechávat!

ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ

- ❖ rozloží/složí obrázků
- ❖ stejné/jiné
- ❖ směrovost
- ❖ figura a pozadí
- ❖ rytmizace

SLUCHOVÉ VNÍMÁNÍ

- ❖ fonemické uvědomění
- ❖ analýza/syntéza
- ❖ délka slova
- ❖ délka hlásek
- ❖ rytmizace
- ❖ rýmování!

MOTORIKA

- ❖ hrubá – odhad vzdálenosti, ovládání pohybů těla, rytmizace
- ❖ jemná – uchopování předmětů různé váhy, jemnosti, uvolňování prstů, ruky i paže – obě strany
- ❖ grafomotorika – napodobuje tvary, kreslí uvolněnou rukou, respektuje hranice papíru
- ❖ oromotorika – ovládá svalstvo obličeje

POZORNOST

- ❖ zaměří
- ❖ udrží několik minut pracovat, poslouchat, ...
- ❖ přenáší podle potřeby

SERIALITA

- ❖ vytvoří postup
- ❖ dokáže zopakovat několik kroků ve správném pořadí

KOGNICE

- ❖ promýšlí různá řešení (konce příběhů, hádanky)
- ❖ propojuje souvislosti
- ❖ učí se ze zkušeností

EXEKUTIVNÍ FUNKCE

ZÁKLADNÍ ŠKOLA 6-12 LET

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

ČEHO SI JEŠTĚ VŠÍMAT?

- ❖ je snadno unavitelné, „stále unavené“
- ❖ oslabení v oblasti percepce
- ❖ oslabené fonemické uvědomění
- ❖ často se ptá, nerozumí zadání
- ❖ vymýšlí originální řešení
- ❖ s činnostmi je hotové rychle/pomalou
- ❖ číst potřebuje jen nahlas/potichu („dvojí čtení“)
- ❖ při psaní se ztrácí v ploše i zadání
- ❖ nedaří se mu pamětné počítání
- ❖ nedaří se mu rýmování, rytmižace
- ❖ neorientuje se, ztrácí se, naráží, je nemotorné
- ❖ hodně/málo mluví, nedaří se mu srozumitelně vyjádřit to, co chce
- ❖ nedaří se mu pracovat v klidu – vrtí se, odchází a vrací se apod.

KONTAKT:
JANA.PECHANCOVA@DYSCENTRUM.ORG

Přeji Vám hodně radosti s dětmi.